

# Misiunea de Observare Promo-LEX prezintă datele celui de-al doilea Raport de monitorizare a Alegerilor Parlamentare din 2019

Asociația Promo-LEX a lansat cel de-al doilea Raport al Misiunii de Observare a Alegerilor Parlamentare din 24 februarie 2019. Perioada de monitorizare: 10 decembrie 2018 – 8 ianuarie 2019.



**Desemnarea și înregistrarea candidaților: partidele politice rămân a fi principalii actori și în scrutinul mixt**

Pe circumscripția națională, în perioada monitorizată, au

depus cereri de înregistrare doar 6 solicitanți colectivi (5 partide politice și un bloc electoral) și au fost înregistrați până la 8 ianuarie 2019 – 4 concurenți (PDM, Blocul ACUM, PCRM și PSRM). Cota de gen de 40% a fost respectată de concurenții înregistrați, însă majoritatea femeilor sunt plasate după poziția a 20-a din liste. De cealaltă parte, nici un concurent electoral înregistrat nu a asigurat cota de gen de 40% pentru candidații desemnați în circumscriptiile uninominale.

În circumscriptiile uninominale au fost depuse la data de 08.01.2019 un total de 393 de cereri de înregistrare a grupurilor de inițiativă. În 46 de circumscriptiile numărul de grupuri de inițiativă înregistrate a potențialilor candidați variază de la 4 la 11, iar în cazul a 5 circumscriptiile este vorba de 11-14 potențiali candidați. Din totalul grupurilor de inițiativă, 73% sunt constituite de partide și blocuri, iar 27% de către cetățeni (candidați independenți).

Atragem atenția că în cazul PDM – 87% din grupurile de inițiativă constituite au reușit colectarea semnăturilor pe parcursul a primelor 2 zile.

### **Prevederi legale ambigue privind perioada suspendării activității din funcția care o dețin**

MO Promo-LEX atrage atenția că art. 13 alin. (3) prevede suspendarea din momentul înregistrării în calitate de concurenți electorali, iar art. 49 alin. (1) prevede suspendarea pentru durata campaniei electorale.

Recomandăm extinderea perioadei de suspendare pentru candidații din circumscriptiile uninominale, care să înceapă odată cu eliberarea listelor de subscripție.

### **Utilizarea resurselor administrative și implicarea persoanelor străine în activități cu tentă electorală**

În perioada monitorizată, MO Promo-LEX a raportat cel puțin 10 cazuri ce pot fi calificate drept utilizare a resurselor

administrative. În cazul a 7 din acestea este vizat PDM, 2 – PPȘ și 1 – PN. De asemenea, MO Promo-LEX constată implicarea Președintelui R. Moldova în promovarea candidaților desemnați de către PSRM pentru alegerile parlamentare.

În cazul a două partide putem vorbi de situații ce ar putea fi calificate drept implicare a persoanelor care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova în activități cu tentă electorală: PDM (3) și PPȘ – (2).

### **Activități cu tentă electorală, oferire de cadouri în perioada electorală**

MO Promo-LEX atestă, în contextul desfășurării alegerilor parlamentare în baza sistemului mixt, un activism sporit al anumitor concurenți deja înregistrați sau potențiali concurenți – pentru perioada monitorizată fiind constatate un număr de circa 280 de evenimente, dintre care circa 100 (35%) pot fi calificate drept oferire de cadouri în perioada electorală. În activitățile respective au fost implicate PSRM (42 cazuri), PPȘ (41) și PDM (17).

Menționăm că au fost semnalate cazuri de implicare în activități cu tentă electorală a fundațiilor de caritate asociate cu anumite formațiuni politice – Fundația de binefacere "Din Suflet" (PSRM) și Fundația de binefacere "Miron Șor" (PPȘ).

### **Neraportarea cheltuielilor de către unele grupuri de inițiativă**

Circa 40% din grupurile de inițiativă, printre care cele constituite de 6 formațiuni politice (MSPSN – 1 GI, PCRM – 29 GI, PL – 25 GI, PDA – 2 GI, PVE – 4 GI și 92 GI pentru candidații independenți), nu au depus la CEC nici raport financiar săptămânal și nici o informație cu privire la neefectuarea cheltuielilor, ceea ce este neconform prevederilor Regulamentului privind activitatea grupurilor de inițiativă.

Potrivit estimărilor Promo-LEX, cele mai mari cheltuieli neraportate ale grupurilor de inițiativă care au depus rapoarte la CEC, se referă la evenimentele publice organizate de către PPȘ, PSRM și PDM, cheltuielile total estimate și neraportate ale acestora ridicându-se la cel puțin 1 584 821 lei.

Adițional, în perioada de până la înregistrarea grupurilor de inițiativă, cel puțin 3 potențiali concurenți electorali (PDM, PPȘ, PSRM) au efectuat cheltuieli pentru activități cu tentă electorală și caracter prielnic colectării semnăturilor. Acestea estimate ating un quantum de cel puțin 3 766 917 lei, mijloace financiare care au adus dividende politice și electorale, nefiind incluse în contul Fond electoral. Totuși potrivit cadrului legal existent aceste cheltuieli sunt obligatorii de a fi raportate în rapoartele finale ale partidelor respective pentru anul 2018.

### **Realizarea tardivă de către CEC a unor modificări la cadrul normativ în lipsa consultărilor publice**

MO Promo-LEX atrage atenția că în perioada electorală CEC continuă modificarea cadrului normativ, fiind aprobate modificări la 3 Regulamente și aprobat un Regulament nou în vederea organizării scrutinelor din 24 februarie 2019.

Totodată, MO Promo-LEX subliniază că consiliile electorale de circumscripție nu respectă prevederile legale privind aducerea la cunoștința publică a informațiilor despre concurenții înregistrați, inclusiv nu asigură accesul publicului la declarațiile cu privire la avere și interese personale.

### **Sistarea de către CEC a accesului registratorilor la RSA în plină perioadă electorală**

Din cauza sistării de către CEC a accesului registratorilor la Registrul de Stat al Alegătorilor, observatorii Promo-LEX nu au reușit să monitorizeze deplin gradul de actualizare și perfecționare a datelor privind listele electorale.

MO Promo-LEX exprimă nedumerirea față limitarea accesului pentru registratori la RSA pentru perioada 28 decembrie 2018 – 10 ianuarie 2019, în plină perioadă electorală când conținutul RSA necesită o actualizare cât mai minuțioasă, inclusiv cu implicarea registratorilor.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

**Pentru informații, contactați:**

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: [inga.stegarescu@promolex.md](mailto:inga.stegarescu@promolex.md)